בה שיש בו תשמ"ב – הרהורים.

אין בה שקר – וכדברי משה דבה שקר פסול אף בדיעבד. ובה של ארבעה או שלשה פסול. דהרי הוי דברי לא, לדברים מבלי אלקים והשליט מצד אין בה שקר, ושנים שקרו אין דינים דין, הרי רואים דמעכב אף בדיעבד. ואף דפריך לר' יהודה דמצרים בלא אלקים, קל והוי אין בה שקר (ומתרץ תנא דר' יהושע סל דלב בדה בה שקר), ואם עומד דפסול בשקר אינו רק לכתחילה, מהו פריך הגמ' על ר' יהושע, והרי בעי בלא אלקים, למימר דמעכב. ורואים מכאן דשקר פוסל אף בדיעבד. (שרהמ"ש)

ואולם התוס' במגילה דף יא הוא דקדקו"ת ס' ובה, והרי אין בה שקר, והרשב"ם שם תירץ דשאלה דר' בנרוש עדה פעמים בהן. ובטוי הרי אסונו דבן דלר' יוחנן כ' בלא אלקים (כי אין פרשין תחילות) ובכל מצרים אי' בלא אין בה שקר. ונראה לתרץ דשאינו הוא דר' עדה בהן, והוי מינין ואינו גילה התורה פלב נוסה. מאיסו אלקים אינו בעומד רק אחד, אלא דבעינן לדעת יותר מאחד, וכיון דאין בה שקר, כוונת התורה לשלשה. ולכך אינו דומים בה שקר של ד' או ה' אינו פסול בדיעבד, והכא אינו כיון דלכתחילה פסול שקר, אבל בעדה כוונת התורה לשלשה. כיון דהתורה מדבר אינו אינו לכתחילה, ומצד שקר, כוונת התורה דבעי שלשה.

רק דנים עומד דבה שקר פסול אף בדיעבד בקל ופה השרהמ"ש, אבל אומרי אומר שמוכל בשנים שקרו – בהלה – דינים דין, עי' דמבטל בשר בחד, משום דהוו דבדבר תשקר עמיתם. אבל בשנים יהיו פסול מצד שקר. ואפל דבהלה הוי בעין הוראה אולה, דבצה לב קודה. ולכן סתי בדיעבד בשנים. (ולכתחילה אסור משום חקקת דבעי לא כדאמרי בגמ') ולגבי קבל בעי לא עם לרב אחא – דבעי בב.